বৈষ্ণৱৰ অমৃত

মহাপুৰুষ

শ্ৰীশ্ৰীশঙ্কৰ দেৱ বিৰচিত

ঃপ্ৰকাশকঃ

—পাঠ চক্ৰ—

পোঃ মিহলগুৰি

নগাওঁ, অসম

বেচ ।।০অনা

বৈষ্ণৱ অমৃত।

শ্ৰীকৃষ্ণায় নমো নমঃ ॥

পদ ।

নমো নমো মাধৱৰ চৰণ যুগল ।
ব্ৰহ্মা হৰে চিন্তে যাক হৃদয় কমল ॥
হেনয় কৃষ্ণক মোৰ কোটি নমস্কাৰ ।
বৈষ্ণৱ অমৃত পদ কৰিবো প্ৰচাৰ ॥ ১
নমো নমো নাৰায়ণ মুকুতি দায়ক ।
নমো নমো হৰি পদ বিঘিনি হাৰক ॥
নমো জগন্নাথ প্ৰভু ভকতৰ নিধি ।
হৰিক স্মৰণে আৰম্ভৰ হৌক সিদ্ধি ॥ ২
নমো নিৰাকাৰ নাৰায়ণ নিৰঞ্জন ।
অক্ষয় অব্যয় তুমি পৰম কাৰণ ॥
নাহি শত্ৰু মিত্ৰ জগততে উদাসীন ।
নাহি জাতি কুল প্ৰভু নাহি ভিন্নাভিন ॥ ৩

পৰমাত্মা ৰূপে তুমি হুয়া আছা স্থিতি।
আপুনিসে প্ৰভু পাছে স্ৰজিলা প্ৰকৃতি॥
সৃষ্টিৰ কাৰণ তুমি মূল নাৰায়ণ।
নমো নিৰাকাৰ প্ৰভু তোমাত শৰণ॥ ৪
গুৰুৰ চৰণে মনে কৰো নমস্কাৰ।
যাৰ উপদেশে তৰি দুৰ্ঘোৰ সংসাৰ।
গুৰু বিনে সংসাৰত আন নাহি কেৱ।
আদি অন্ত মধ্যত গুৰুসে ইষ্ট দেৱ। ৫
গুৰু ব্ৰহ্মা গুৰু বিষ্ণু গুৰু মহেশ্বৰ।
চৰাচৰ জগতৰ গুৰুসে ঈশ্বৰ॥
গুৰু পৰম ব্ৰহ্মক প্ৰণামো বাৰম্বাৰ।
হৌক পদ গুৰুপাৱ প্ৰসাদে প্ৰচাৰ॥ ৬
সবে সমজ্যাক কৰো পৰিয়া প্ৰণতি।
বঢ়াটুটা দোষ মোৰ ক্ষমিও সম্প্ৰতি॥
মূঢ়মতি হুয়া কৰো শাস্ত্ৰৰ বিচাৰ।
অজ্ঞানীৰ দোষ ক্ষমা কৰিয়ো আম্মাৰ॥ ৭
কৃষ্ণ কথা শুনি সবে হুয়োক সন্তোষ।
মোৰ পদ বুলি নধৰিবা গুণ দোষ॥
কৰজোৰে বোলো শুনা সভাসদ লোক।
আগে ভাষ্য চাই পাছে নিন্দিবাহা মোক॥ ৮

যদি অৰ্থ নুবুজা তথাপি আছে কাম।
যেন তেন মতে মাত্ৰ হৌক কৃষ্ণ নাম॥
শুনিয়োক সভাসদ আত অনন্তৰে।
যিমতে সম্বাদ ভৈল কৃষ্ণ অৰ্জ্জুনৰে॥ ৯
অৰ্জ্জুনে পুছন্ত কৰি কৃষ্ণক প্ৰণতি।
ছেদিয়ো সংশয় মোৰ ত্ৰিজগত পতি॥
যদি ভৃত্য বুলি মোক মানা কৃপাময়।
তোমাতে শৰণ লৈলো কহিয়ো নিশ্চয়॥ ১০
ভকতৰ কেন গতি কিমত লক্ষণ।
কহিয়ো সুগম কৰি নাথ নাৰায়ণ॥
কোন কোন কৰ্ম্ম ভকতৰ ভজিবেক কাক।
কোনবা ভাগ্যক পাৱে ভকতে সাক্ষাত॥ ১১
কাকবা কৰিবে জাপ্য পুজিবেক কাক।
কহিয়োক প্ৰভু কৰা নিস্তাৰ আমাক॥
হেন শুনি অৰ্জ্জুনক বোলে নাৰায়ণ।
দৃঢ় হুয়া শুনা সখি ভকত লক্ষণ॥ ১২
গুহ্যতো পৰম গুহ্য মহা ধৰ্ম্মচয়।
কৰিবো বেকত আজি শুনা ধনঞ্জয়॥
আতপৰে নাহি আৰ মুখ্য পদ সখি।
তোমাতেসে কহোঁ কথা গোপ্যকে নৰাখি। ১৩

তুমিসে পৰম প্ৰিয় ভক্ত ধনঞ্জয় ।
কহিবো তোমাত মঞি ভক্তি ধৰ্ম্মচয় ॥
মহাযোগী জ্ঞানীগণে নজানন্ত যক ।
কহিবো তোমাত হেন অপূৰ্ব্ব কথাক । ১৪
মোৰ নাম বিনে সখি আন গতি নাই ।
মোক নমস্কাৰ কৰে ভকতে সদাই ॥
একতিলো ভক্তে মোক হৃদৰ নেৰয় ।
মঞি বিনে কদাচিতো দেৱ নুপুজয় ॥ ১৫
মোহোৰ সেৱাত মাত্ৰ ৰতি সৰ্ব্বক্ষণ ।
মোৰ নাম বিনে আন নভাষে বচন ॥
মোৰ নাম কীৰ্ত্তন সদায়ে ফুৰে গাই ।
মঞি বিনে ভকতৰ প্ৰিয় আন নাই ॥ ১৬
বৈষ্ণৱ জনৰ সখি হৈবে কেন গতি ।
ব্ৰহ্মা লক্ষ্মী মহেশেও নপাৱে সম্প্ৰতি ॥
অগ্নি বায়ু চন্দ্ৰ সূৰ্য্য বৰুণ প্ৰধান ।
সিয়ো লোকে বঞ্চিয়া নপাৱে সিটো থান ॥ ১৭
ইন্দ্ৰ আদি কেৱে নপাৱন্ত সিটো থান ।
সি সবো নপাৱে যাত আছে ব্ৰহ্মজ্ঞান ॥
বৈষ্ণৱে ভুঞ্জিবে যেন সুখ বিপৰীত ।
চৰাচৰ লোকে নপাৱয় কদাচিত ॥ ১৮

তপ ধৰ্ম্ম কৰিয়া নপাৱে সিটো গতি ।
বেদ শাস্ত্ৰ পঢ়ি মোক নপাৱে সম্প্ৰতি ॥
সাংখ্য যোগ কৰ্ম্ম যোগ বহুতৰ জ্ঞান ।
দান ব্ৰত কৰে কোটি শত তীৰ্থ স্নান ॥ ১৯
তথাপিতো কেহো আনো নপাৱে মুকুতি ।
নিশ্চয় কৰিয়া কৈলোঁ বেদৰ যুকুতি ॥
কৃতাঞ্জলী কৰিয়া বোলন্ত ধনঞ্জয় ।
বৈষ্ণৱ লক্ষণ মোত কৈয়ো কৃপাময় ॥ ২০
ভকতৰ মহিমাক শুনিবাক মন ।
কহিয়ো সুগম কৰি নাথ নাৰায়ণ ॥
হেন শুনি কৃষ্ণে হুনাই দিলন্ত উত্তৰ ।
পুছিলা পৰম তত্ত্ব সমস্ত শাস্ত্ৰৰ ॥ ২১
আশ্চৰ্য্য দুৰ্লভ কথা সংসাৰতে সাৰ ।
সমস্ত কহিবো সখি তোমাত প্ৰচাৰ ।
মোৰ নাম সদা স্মৰে ভক্তিতত্ত্ব পৰ ।
মোৰ নাম ৰূপ সদা ধ্যান কৰে নৰ ॥ ২২
মোক সুমৰন্তে প্ৰেমে পুলক শৰীৰ ।
ভকত লক্ষণ এহি জানা মহাবীৰ ॥
যথা তথা যাই মোৰ ভক্ত ধনঞ্জয় ।
তথাত পৰম সুখ জানিবা নিশ্চয় ॥ ২৩

গঙ্গা আদি কৰি পৃথিবীৰ তীৰ্থ গণ ।
ভকতৰ পাছে পাছে কৰয় গমন ॥
কৃষ্ণৰ মঙ্গল নাম মহা পুণ্য চয় ।
ইহাক জানিলে সুখে সংসাৰ তৰয় ॥ ২৪
মোৰ নাম ভকত সকলে ফুৰে গাই ।
সদায় মঙ্গল তাৰ অমঙ্গল নাই ॥
মোৰ নাম বিনা সখি ভকত সকল ।
আন কথা নাহিকয় জানা মহাবল ॥ ২৫
মোহোৰেসে নামে গুণে ভকতৰ ধন ।
ভক্তিসে জানিবা সখি ভক্তৰ জীৱন ॥
মোৰ ভকতক যিটো দেখয় আপোন ।
তাক মঞি দায়া কৰো জানিবা অৰ্জ্জুন ॥ ২৬
তাত পৰে সংসাৰত নাহি মোৰ কেৱ ।
ভকতৰ ভকতেসে মোৰ ইষ্ট দেৱ ॥
মোৰ ভকতক নিন্দা কৰে যিটো জন ।
যদ্যপি মোহোত ভক্তি কৰয় দুৰ্জ্জন ॥ ২৭
তথাপিতো কিছু মোৰ তাত স্পৃহা নাই ।
সত্যে সত্যে কহো সখি তোমাত বুঝাই ॥
মোৰ ভকতত ভক্তি কৰে যিটোজন ।
মোৰ তাক স্নেহ সুগুচয় সৰ্ব্বক্ষণ ॥ ২৮

তাত পৰে আমাৰ বান্ধৱ আন নাই ।
পুনু সত্যে কহো সখি তোমাত বুঝাই ॥
মোহোৰ নামক লৈয়া যিটো প্ৰিয় মানে ।
মোহোৰ নামত যাৰ ৰতি সৰ্ব্বক্ষণে ॥ ২৯
কদাচিতো নেবোঁ তাক মুকুতি পদক ।
ভকতিক সৰ্ব্বদায়ে দেওঁ ভকতক ।
ভকতিসে কৰিবেক সংসাৰৰ পাৰ ।
শুনিওক সখি যেন ভকতি আমাৰ ॥ ৩০
দশ দিক পাল আদি যত দেৱ নিজ ।
সি সব জানিবা সখি মোৰ অংশ বীজ
তথাপিতো ভকতৰ সমান নোহয় ।
বহু সত্য কৰি কহো জানিবা নিশ্চয় ॥ ৩১
ভক্তিলে নিশ্চয়ে মোত কৰ্ম্ম এৰি আন ।
সেহিসে ভকতে জানা মোৰ আত্মা প্ৰাণ ॥
অৰ্জ্জুনক সম্বোধিয়া বোলন্ত শ্ৰীহৰি ।
কলিত বৈষ্ণৱে বিষ্ণু জানা নিষ্ঠ কৰি ॥ ৩২
জগতৰে গুৰু ভক্ত জানিবা নিশ্চয় ।
ভকতৰ গুৰু মঞি জানা ধনঞ্জয় ॥
মোৰ গুৰু ভকতেসে স্বৰূপ স্বভাৱ ।
যেন বায়ু আকাশৰ নাহি ভিন্ন ভাৱ ॥ ৩৩

মোকে ভকতকে যিটো মানে ভিন্ন কৰি ।
মোৰ শৰীৰত ঘাৱ মাৰে অস্ত্ৰ ধৰি ॥
ভকতত পৰে মোৰ নাহিকে বান্ধৱ ।
ভকত জনৰ মঞি সুহৃদ মাধৱ ॥ ৩৪
চৰাচৰ কেহো নোহে ভকতৰ সৰি ।
ভকতক ভজিলে সংসাৰ সুখে তৰি ॥
বৈষ্ণৱে পৰম ধৰ্ম্ম তপ সংসাৰৰ ।
বৈষ্ণৱে পৰম ধৰ্ম্ম গুৰু শ্ৰেষ্ঠতৰ ॥ ৩৫
দুৰ্লভ লভিবা সখি বৈষ্ণৱ সঙ্গত ।
কৰিবা বিশ্বাস সখি মোহোৰ বাক্যত ॥
সৰ্ব্বকালে বৈষ্ণৱেগে মোহোৰ নাম গাই ।
চাৰিও যুগত নাম বিনা ধৰ্ম্ম নাই । ৩৬॥
মোৰ নাম বিনে ভকতৰ নাহি ধন ।
চাৰিও যুগত শ্ৰেষ্ঠ মোহোৰ কীৰ্ত্তন ॥
মোৰ নাম পৰায়ণ হোৱা সৰ্ব্বক্ষণ ।
স্বৰূপ নিবিড় কৰি মোতে দিয়া মন ॥ ৩৭
তপ ধৰ্ম্ম দান ব্ৰত নকৰিবা আশ ।
মোহোৰ নামত কৰা সুদৃঢ় বিশ্বাস
দুৰ্লভ বৈষ্ণৱ জ্ঞান জানা ধনঞ্জয় ।
দুৰ্লভ বৈষ্ণৱ ধ্যান জানা মহাশয় ॥ ৩৮

দুৰ্লভ বৈষ্ণৱ মোৰ কলিত প্ৰচাৰ ।
তাহাঙ্ক ভজিলে হইবে সংসাৰৰ পাৰ ॥
মোৰ ভকতক যিটো নাম দেই দান ।
সপ্তদ্বীপা ভূমিদানে নাহিকে সমান ॥ ৩৯
ভূমি দান ফল ভুঞ্জি হৈবেক পতন ।
নাম দান অপতন মোক্ষৰ সাধন ॥
শুনা পুনৰপি সখি কহো নিষ্ঠ কৰি ।
সংসাৰত নাই ধৰ্ম্ম মোৰ নাম সৰি ॥ ৪০
তপ ধৰ্ম্ম দান ব্ৰতে দুখ দেই আতি ।
হেন জানি নামক লৈবা দিনে ৰাতি ॥
শ্ৰদ্ধায়ে হেলায়ে যদি মোৰ ভক্ত জন ।
এতেকে কৰিবে পাৰে নামক স্মৰণ ॥ ৪১
তথাপি সদায় ভ্ৰমো তাহাঁৰ লগত ।
নপৰয় সিটো জন সংসাৰ তাপত ॥
সিজন যথাক যায় তথা যাইবো সখি ।
চাৰি অস্ত্ৰ ধৰি পাছে পাছে ফুৰো ৰখি ॥ ৪২
পঞ্চবিধ মুক্তি ফুৰে তাকে মান্য কৰি ।
মোক লৈয়ো বাপু বুলি থাকে সেৱা কৰি ।
মুকুতিক বাঞ্ছা পুনু নকৰে ভকতে ।
তথাপি কাতৰ কৰি ভ্ৰময় লগতে ॥ ৪৩

তোমাৰ প্ৰসাদে প্ৰভু হৈআছোঁ নিৰাশ ।
আশা ভঙ্গ নকৰিবা হৈলো তুৱাদাস ॥
ভকতৰ মুখে ব্ৰহ্ম ৰহন্ত সাক্ষাত ।
আপুনিও সৰ্ব্বদায়ে থাকোহো হিয়াত ॥ ৪৪
নাভিত থাকন্ত হৰ জানা মহামতি ।
চৰণে গন্ধৰ্ব্ব উৰু কিন্নৰ সম্প্ৰতি ॥
ভকতক দেখি যিটো নকৰে ভকতি ।
মোতে মাত্ৰ ভকতি কৰয় দৃঢ়মতি ॥ ৪৫
তাত পৰে শত্ৰু মোৰ আৰু আন নাই ।
ভকতক নিন্দি মোৰ বুকে দেয় ঘায় ॥
মোক নিন্দা কৰে তাক সহিবাক পাৰোঁ ।
ভকতৰ নিন্দাৰ সন্তাপে সহি মৰোঁ ॥ ৪৬
মোৰ দ্ৰোহী হৈলে পাৰে তৰিবে ভকতে ।
ভকত দ্ৰোহীক মঞি তুহিকো শকতে ॥
ভকত দ্ৰোহীৰ কথা শুনা ধনঞ্জয় ।
নাৰদত এহি কথা কহিলো নিশ্চয় ॥ ৪৭
পঞ্চম পাতকী নোহে তাহাৰ সমান ।
নৰ্কত থাকিবে সিটো কোটি কল্পমান ॥
লোভ মোহ কাম ক্ৰোধ ষড়্গুণে আছয় ।
মোৰ নাম বন্ধু বুলি তথাপি জানয় ॥ ৪৮

তাৰ সম সাধু সখি নাহি কোন জন ।
সত্যে সত্যে তিনি সত্যে বুলিলো বচন ॥
মোক ভজিতে যে ভাৰ্য্যা পুত্ৰ বন্ধু ধন ।
মোক ভৃত্য কৰি কিনিলেক সিটো জন ॥ ৪৯
নিষ্ঠ কষ্ট ব্ৰত কৰি নাপাইবেক মোক ।
ভকতিৰ বলে ভৃত্য কৰি পাৰে মোক ॥
যি থানত নথাকয় ভকত আমাৰ ।
গৃহতে শ্মশান শাল জানিবা তাহাৰ ॥ ৫০
যি থানত ভকতে নালচে নগাৰয় ।
জীৱন্তে নৰক ভুঞ্জে তৈৰ প্ৰজাচয় ॥
মোৰ ভকতৰ সখি নলৈবা বিচাৰ ।
ব্ৰাহ্মণ চণ্ডাল আদি সবে একাকাৰ ॥ ৫১
দেৱতো উত্তম কৰি মানিবা তাহাক ।
যিহেতু চণ্ডাল হয়া ভজিলে আমাক ॥
দেৱৰ পতন আছে ভোগ্যৰ কাৰণে ।
ভক্তৰ পতন নাই ইতিনি ভুবনে ॥ ৫২
ইন্দ্ৰ পদ কোন বস্তু ভকতৰ আগে ।
পুণ্যক্ষয় হৈলে পুনু পড়িবাক লাগে ॥
লোভ মোহ কাম ক্ৰোধ কৰি পৰিহাৰ ।
মোৰ ভকতিত এক মতি হৈল যাৰ ॥ ৫৩

সেহিসে পৰম মোৰ বান্ধৱ নিপুণ ।
সত্য কৰি বোলোঁ সখি জানিবা অৰ্জ্জুন ॥
মোৰ ভকতক সখি ভজা এক মনে ।
মোতো শ্ৰেষ্ঠ কৰি মানি সেৱিবা চৰণে ॥ ৫৪
গুৰু বুলি শুশ্ৰূষা কৰিবা ভাল মতে ।
মোৰ গুহ্য কথা লৈবা ভকতত হন্তে ॥
সেহিসে জানিবা সখি কিনিলেক মোক ।
একচিত্তে একমনে দৃঢ়াইলে গুৰুক ॥ ৫৫
গুৰু বিনে সংসাৰত কোনে দিবে দান ।
মূল মন্ত্ৰ পঞ্চতত্ব গুৰুৰ ব্যাখ্যান ॥
গুৰু তুষ্ট ভৈলে ত্ৰিজগত তুষ্ট হয় ।
চৰাচৰ সৃষ্টিক দেখিয়া কিছু নয় ॥ ৫৬
হেনয় গুৰুত যিটো পাৱে ব্ৰহ্ম জ্ঞান ।
তাত পৰে গুৰু কিবা সাধিবে কল্যাণ ॥
একবাৰ গুৰু মনে লগাইলেক কষ্ট ।
যতেক কৰিলে মানে সবে ভৈল ভ্ৰষ্ট ॥ ৫৭
আনদেৱ ধৰ্ম্ম কৰি নাপাৱে মুকুতি ॥
সত্যে সত্যে কহো সখি বেদৰ যুগুতি
মঁঞি ৰুষ্ট ভৈলে গুৰু পাৰে তাৰিবাক ।
গুৰু ৰুষ্ট ভৈলে মঁঞি নাৰাখোঁহো তাক ॥ ৫৮

গুৰুত বিমুখ হুয়া অধোগতি যায় ।
কোটি কোটি কল্পতো নিস্তাৰ তাৰ নাই ॥
গুৰুদ্ৰোহী পাপীষ্ঠৰ শুনা যেন গতি ।
আগে নিব কুম্ভীপাক নৰকে সম্প্ৰতি ॥ ৫৯
ষাঠি কল্পমানে তাতে থাকে ভোগ খাই ।
পুন্নাম নৰকে লাগি পাছে লৈয়া যাই ॥
ধৰি ধৰি টানি টানি তাৰ জিহ্বা কাটে ।
এহি মুখে গুৰুক নিন্দিলি হাতে বাটে ॥ ৬০
চতুৰ্ভিতি বোলে কাট মাৰ অধোগামী ।
তোৰ সম পাপী কৈতো নতু শুনো আমি ॥
এহিবুলি নানা কদৰ্থনা কৰি মাৰে ।
গুৰুদ্ৰোহী ভৈলে ৰাখো নোৱোলে সংসাৰে ॥ ৬১
কাকে গৃধ্ৰে চিণ্ডি চিণ্ডি তাৰ মাংস খাই ।
লোহা মুদ্‌গৰে মাৰে মুণ্ডত কোবাই ॥
তৈবে পৰা শুকৰ যোনিক লাগি যায় ।
জোক পোক শৃগাল কুকুৰ জন্ম পাই ॥ ৬২
চতুৰাশি নৰকত উপভোগ কৰি ।
এহিমতে ফুৰে গুৰুদ্ৰোহক আচৰি ॥
তেৱে যদি ভাগ্যেসে মনুষ্য জন্ম পাই ।
গুৰুত শুশ্ৰূষা ভৈলে তেৱেসে এৰাই ॥ ৬৩

গুৰু তুষ্ট ভৈলে তুষ্ট হবে তিনি লোক ।
গুৰু তুষ্ট ভৈলেসে হাততে পাৱে মোক ॥
ব্ৰহ্মজ্ঞান পঞ্চতত্ব গুৰুৰ লক্ষণ ।
বিচাৰিয়া গুৰুৰ চৰণে দিয়া মন ॥ ৬৪
শুনা সভাসদ পদ পৰম বিচাৰ ।
গুৰু সেৱা বিনে নাই সংসাৰ নিস্তাৰ ॥
গৃহ অন্ধকুপে পৰি আছে সৰ্ব্বলোক ।
সুদৃঢ় বিশ্বাস কৰি গুৰু ভজিয়োক ॥ ৬৫
ভক্তিৰ সমান পুণ্য নাহি সংসাৰত ।
ভকতি সমান নাই তীৰ্থ দান ব্ৰত ॥
যি হেতু ভকতি শ্ৰেষ্ঠ ভৈল ভাত পৰ ।
চাণ্ডালকো জানিবা সবাতো শ্ৰেষ্ঠতৰ ॥ ৬৬
জগতৰ যত ধৰ্ম্ম মেৰুৰ সমান ।
ভকতিৰ নোহে এক ৰেণুৰ প্ৰমাণ ॥
কৃষ্ণৰ কিঙ্কৰে কহে ছাড়ি আন কাম ।
নিৰন্তৰে নৰে ডাকি বোলা ৰাম ৰাম ॥ ৬৭

ছবি ।

হেন শুনি অৰ্জ্জুনৰ পুলকিত কলেৱৰ
শিহঁৰিল সমস্ত শৰীৰ ।
প্ৰেমৰ নাহিকে পাৰ কৰিলন্ত নমস্কাৰ
কৃষ্ণৰ চৰণে থৈয়া শিৰ ॥
গদ গদ কৰি বীৰে মাতিলন্ত ধীৰে ধীৰে
শুনা প্ৰভু জগতৰ পতি ।
কৃষ্ণ কৃষ্ণ নাম স্মৰে যিটো প্ৰাণ ত্যাগ কৰে
কৈয়ো তান কেন হৈব গতি ॥ ৬৮
হুয়োক সদয় মোত কহিয়োক ভাল মত
দেৱৰো দেৱতা তুমি হৰি ।
তোমাৰ প্ৰসাদে বাপ তৰোহো সংসাৰ তাপ
প্ৰভু মোত কৈয়ো ভাল কৰি ॥
ব্ৰহ্মা আদি দেৱে যাক চিন্তিয়া নপাৱে যাৰ
ধ্যানতো নপাৱে যোগী লাগ ।
হেন জগতৰ স্বামী সুধিবাক পাইলো আমি
কিনো মোৰ ভৈল মহাভাগ ॥ ৬৯

যদি মোক আছে দায়া গুচায়ো সংসাৰ মায়া
কহিয়োক যিবা সোধোঁ আমি ।
দুই চৰণত ধৰোঁ পৰিয়া কাতৰ কৰোঁ
তুষ্ট হোৱা জগতৰ স্বামী ।
তুমি বিনে নাহি আন দিয়োক পৰম জ্ঞান
ঈশ্বৰ পুৰুষ সৰ্ব্বসাক্ষী ।
তোমাক সম্বন্ধ ধৰি মাতো পৰিহাস কৰি
দিন দুপৰতে খাইলোঁ আখি ॥ ৭০
অৰ্জ্জুনৰ বাণী শুনি মাধৱে মাতন্ত গুণি
শুনা সখি আমাৰ বচন ।
সংসাৰতে গুহ্য যিটো পুছিলাহা তুমি সিটো
কহো তাত স্থিৰ কৰা মন ॥
শুনা সখি সাৰে সাৰ ইটো নাম মহিমাৰ
ব্ৰহ্মাদিয়ো নাজানে বিচাৰ ।
তোমাকেসে দায়া ভৱে ইটো কথা গুহ্যতৰ
মহিমা কহিবো শুনা তাৰ ॥ ৭১
কৃষ্ণ কৃষ্ণ বুলি নৰে যিটো প্ৰাণ ত্যাগ কৰে
নাহি তাৰ পুনৰা গমন ।
মোহোৰ থানক পায় থাকে মোৰ সম হুই
সত্যে সত্যে বুলিলোঁ বচন ॥

কহোঁ সখি সত্য কৰি মোৰ কি তোমাক সৰি
আন বন্ধু আছে কোন জন ।
অনিচ্ছায়ো যিটো নৰ দিৱসত একবাৰ
কৃষ্ণনাম কৰিলে স্মৰণ ॥ ৭২
কি কহিবো স্বৰূপত দুৰ্গতি বিপত্তি যত
সবে তেজি মোৰ পদ পায় ।
হেন নাম যিটো জনে স্মৰি ফুৰে সৰ্ব্বক্ষণে
আৰ তাৰ কাক আছে ভয় ॥
মোৰ নাম যিটো জনে স্মৰি প্ৰাণ ত্যাগ কৰে
নজানে কি ফল হয়ে তাৰ ।
কহোঁ মঁঞি সত্যে সত্যে কিনি মোক ভৃত্যৰতে
সেহি ভৈল ঈশ্বৰ আমাৰ ॥ ৭৩
জগতত অনুপাম কৃষ্ণ হেন মহানাম
কোটি মন্ত্ৰো জাপ্য সম হুই ।
কৃষ্ণ নাম দিয়া জৰি মোক থৰে বন্দী কৰি
নজানোহো কিবা ফল হুই ।
ভজে বা প্ৰণাম কৰে স্মৰে বা মনত ধৰে
দিৱসত মোক একবাৰ ।
সিটো থাকে মোক পাই কিছু পৰাভৱ নাই
কৰোঁ সখি সত্য অঙ্গীকাৰ ॥ ৭৪

শুনিয়োক সভাসদ বৈষ্ণৱ অমৃত পদ
কৃষ্ণৰ মুখৰ সত্য বাণী।
ইটো কলি যুগে সাৰ নাম বিনে নাহি আৰ
মুখে নাম এৰা কেনে জানি॥
নামত দিয়োক মতি নামেসে পৰম গতি
নাম বিনে বন্ধু আন নাই।
কলিত নামেসে ধৰ্ম্ম নাম বিনে নাই কৰ্ম্ম
পণ্ডিতে বুজিবে শাস্ত্র চাই॥ ৭৫
তপ জপ যজ্ঞ দান কষ্ট ব্ৰত তীৰ্থস্নান
সবে পুণ্য নামৰ কিঙ্কৰ।
নামতেসে আছে ৰহি ইটো চৰাচৰ মহী
সুৰসিদ্ধ ব্ৰহ্মা হৰি হৰ॥
নামৰ মহিমা পৰে নজানে পামৰ নৰে
আন কৰ্ম্ম কৰি মৰে বৃথা।
নাহিকে ধনৰ ব্যয় গাৱে দুখ নলাগয়
জানি নাম নেৰিবা সৰ্ব্বথা॥ ৭৬
যত দেখা ধন ধান্য যাই যেতিক্ষণে প্ৰাণ
কোনে হুইব লগৰ সঙ্গতি।
পিতা মাতা বন্ধুজন দেৱ ধৰ্ম্ম আৰাধন
নাম বিনে কোনে দিব গতি॥

জ্ঞান হীন কৰ্ম্মহীন ভক্তিহীন মহাদীন
কৰো হেৰা পদক প্ৰচাৰ।
বুলিবা মূৰ্খৰ পদ নিনিন্দিবা সভাসদ
কৰোঁ হেৰা কোটি নমস্কাৰ॥ ৭৭
কৈত শুনি আছা নৰে আউৰ কি নামত পৰে
কহে বেদ শাস্ত্র যে পুৰাণে।
ভাষ্যৰ সম্মতি চাই গুৰু মুখে তত্ত্ব পাই
ইটো শাস্ত্র কৰিলোঁ ব্যাখ্যানে॥
কৰযোৰে বোলোঁ হেৰা দুস্তৰ সংসাৰ তৰা
খানিতেক নকৰা বিশ্ৰাম।
আয়ু যাই আলে জালে যাৱে নতু ধৰে কালে
নিৰন্তৰে বোলা ৰাম ৰাম॥ ৭৮

(০)

পদ ।

শুনিয়া কৃষ্ণৰ মহা মধুৰ বচন ।
পৰম আনন্দ ভৈলা অৰ্জ্জুনৰ মন ॥
পুনৰপি বুলিলন্ত কৰিয়া প্ৰণতি ।
ভকতক নিন্দে যিটো তাৰ কেন গতি ॥ ৭৯
অৰ্জ্জুনক সম্বোধি বোলন্ত জগন্নাথ ।
নিন্দকৰ গতি কহোঁ স্বৰূপ তোমাত ॥
ভকতক নিন্দকৰ যেন হৈব গতি ।
তাক কহো সখি আবে শুনিয়ো সম্প্ৰতি ॥ ৮০
মোৰ ভকতক নিন্দা কৰে যিটোজন ।
কদাচিতো নাহি তাত মোৰ প্ৰয়োজন ॥
সৰ্ব্বনাশ ভৈল সিটো জানিবা নিশ্চয় ।
সত্যে সত্যে কহোঁ সখি শুনা ধনঞ্জয় ॥ ৮১
ভকতৰ নিন্দা শুনি নসহে পৰাণ ।
মোত কৰি সখি ভকতৰ নিন্দা টান ॥
হেন ভকতক নিন্দি অধোগতি যাই ।
কোটি কোটি জন্মতো তাহাৰ গতি নাই ॥ ৮২

যদি তাৰ পিতৃ মাতৃ বৈকুণ্ঠতো থাকে ।
ভকতক নিন্দিলে আকাশি পেলাই তাকে ॥
কাল ৰূপে হেঞ্চি ধৰি নৰ্কত পেলাই ।
আৰু এক জন্মত নিস্তাৰ তাৰ নাই ॥ ৮৩
যদি তোলোঁ নৰকৰ পৰা নিলগাই ।
প্ৰেতৰ লগত পাছে ফুৰে বলি খাই ॥
অকাৰণে নিন্দা কৰি অধোগতি যাই ।
নিন্দকৰ কথা মঞি কহিলো বুজাই ॥ ৮৪
জন্মে জন্মে থাকিব বিষ্ঠাৰ কীট হই ।
মোহোৰ বচন কদাচিতো বৃথা নুই ॥
নাৰদৰ আগত কহিলো বিস্তাৰে ।
হেনজানি ভকতক সদা ভজা মনে ॥ ৮৫
ভকতক ভজিলে পাৱয় মোৰ থান ।
কহিলো তোমাত সখি ইটো তত্ত্বজ্ঞান ॥
ভকতেসে জানে তত্ত্ব মোহোৰ নামৰ ।
জ্ঞানী কৰ্ম্মী লোকে আৰ নপাৱে ওচৰ ॥ ৮৬
এতেকেসে ভকত সবাতে শ্ৰেষ্ঠতৰ ।
সমস্তে পুণ্যৰ জানা ভকতে ঈশ্বৰ ॥
হেনজানি ভকতক নিন্দা নকৰিবা ।
বৈষ্ণৱক বিষ্ণু বুলি সততে মানিবা ॥ ৮৭

মোৰ মুখে কতেক বৰ্ণাইবো তান গুণ ।
সত্যে সত্যে সত্যে সখি জানিবা অৰ্জ্জুন ॥
ভক্তৰ শেষত পৰে শ্ৰেষ্ঠ বস্তু নাই ।
তাক ভুঞ্জিবাক সখি মোৰ বাঞ্ছা যাই ॥ ৯৮
ভকতৰ শেষ বস্তু মোৰ জীৱ প্ৰাণ ।
আক যিটো তেজে মোৰ বৰৰ সমান ॥
হেন শুনি মহাভয়ী ভৈলা পাণ্ডু সুত ।
যি কথা কহিলা প্ৰভু শুনন্তে অদ্ভুত ॥ ৯৯
কোটি ব্ৰহ্মাণ্ডৰ পতি নাথ নাৰায়ণ ।
সেৱকৰ শেষ বাঞ্ছা কৰা কিকাৰণ ॥
হেন শুনি পুনৰপি মাতিলন্ত হৰি ।
ছেদিবো সংশয় সখি শুনা মন কৰি ॥ ১০০
যি হেতু ভকতে মুক্তি পদকো নাদৰি ।
মোত মাত্ৰ ভক্তিক কৰয় নিষ্ঠ কৰি ॥
এতেকে ভক্তক দেখোঁ মোতো শ্ৰেষ্ঠতৰ ।
দাস ছাৰি মিত্ৰ বুলিবাকো লাগে ডৰ ॥ ১০১
ভকতৰ শেষ চৈদ্ধ ভুৱনতে সাৰ ।
যাহাক ভুঞ্জিলে হোৱে সংসাৰৰ পাৰ ॥
বান্ধৱৰ শেষ খাই কিছু দোষ নাই ।
সত্যে সত্যে কহো সখি তোমাক বুঝাই ॥ ১০২

নকৰিবা শঙ্কা সখি বাক্যত আমাৰ ।
ভকতৰ শেষ চৈধ্য ভুৱনতে সাৰ ॥
পূৰ্ব্বত নাৰদ আগে কৈলোঁ যেন তত্ত্ব ।
সেহি কথা কৈলোঁ আমি তোমাৰ আগত ॥ ১০৩
পৰিয়া অৰ্জ্জুনে পাছে কৃষ্ণৰ চৰণে ।
পুছন্ত কাৰ্পণ্য কৰি অনেক যতনে ॥
নমো নমো কৃষ্ণ বিষ্ণু প্ৰভু ভগৱন্ত ।
তোমাৰ মহিমা প্ৰভু কোনে পাৱে অন্ত ॥ ১০৪
আৰু এক সংশয় ছেদিও মোৰ স্বামী ।
সৰ্ব্বদায় তোমাত শৰণ লৈলো আমি ॥
ভকতৰ কোন ধৰ্ম্ম কহিয়োক হৰি ।
অভাগ্য বুলিয় কাক কৈয়ো ভাল কৰি ॥ ১০৫
মহাতত্ত্ব কথা শুনো তোমাৰ প্ৰসাদে ।
হেনবা নপাৱে মোক সংসাৰ প্ৰমাদে ॥
আৰু শুনিবাৰ ইচ্ছা আছয় মনৰ ।
যদি যোগ্য হওঁ মঞি তোমাৰ কিঙ্কৰ ॥ ১০৬
কোন ভাগ্য অভাগ্য কহিয়ো জগন্নাথ ।
সহস্ৰ প্ৰণাম কৰোঁ হেৰা দোঁৱাই মাথ ॥
মাধৱে বোলন্ত সখি কহো গোপ্য গুণ ।
বৈৰাগ্য পৰম ধৰ্ম্ম জানিবা অৰ্জ্জুন ॥ ১০৭

সদায়ে বৈৰাগ্য হৈবে গৃহ শৰীৰত ।
মোহোৰ নামক মাত্ৰ নেৰিবা মনত ॥
নামত ভৈলেক যিটো একান্ত শৰণ ।
তাত পৰে ভাগ্যৱন্ত নাই ত্ৰিভুবন ॥ ১০৮
শুনা সভাসদ নকৰিবা আন মন ।
এৰা কৰ্ম্ম ধৰ্ম্ম কৰা নামত যতন ॥
বিনা নামে কলিত কাহাৰো নাহি গতি ।
পৰলোক বান্ধৱ নামত কৰা ৰতি ॥ ১০৮
পঢ়ে বেদ শাস্ত্ৰ নিবিচাৰে তত্ব সাৰ ।
নামত নভজে জানা সেহি দুৰাচাৰ ॥
যজ্ঞ যাগ-জ্ঞান কিছু নকৰে কলিত ।
জানি হৰি নামত নিবিড় কৰা চিত্ত ॥ ১১০
তপ ধৰ্ম্ম আচৰি স্বৰ্গক যায় নৰ ।
স্বৰ্গত পতন আছে দুঃখ বহুতৰ ।
জনম মৰণ সুগুচয় পুনু তাৰ ।
নামত নভজি ভুঞ্জে যাতনা নিকাৰ ॥ ১১১
অবিনাশী নাম মোৰ জানিবা নিশ্চয় ।
এতেকেসে চাৰিবেদে নাম মাত্ৰ কয় ॥
নামৰ পতন নাই ত্ৰৈলোক্য ভিতৰে ।
নামতেসে পাৱে গতি যত চৰাচৰে ॥ ১১২

ব্ৰহ্মপদ বিনাশী মোক্ষতো নাই আশ ।
তাক এৰি হওঁ বোলা ভকতৰ দাস ॥
হেন জানি দিয়া হৰি চৰণত চিত ।
নাম বিনে গতি আৰ নাহিকে কলিত ॥ ১১৩
এৰা আল জাল তৰিবাৰ কৰা কাম ।
বৈকুণ্ঠক ইচ্ছা যাৰ বোলা ৰাম ৰাম ॥

—]—[—

দুলড়ি ।

হেন শুনি পাছে বোলন্ত অর্জ্জুনে
শুনিয়োক হৃষীকেশ ।
তোমাৰ নামৰ ফল নিৰন্তৰ
কহিয়োক মোত নিশেষ ॥ ১১৪
কৰ্ম্ম কৰি ফল শুনো কৌতুহল
মোত কৈয়ো ভাল কৰি ।
তোমাৰ প্ৰসাদে আতি অপ্ৰমাদে
যিমতে সংসাৰ তৰি ॥
ইটো তত্ত্ব কথা কহিয়ো সৰ্ব্বথা
শুনিবে ইচ্ছা আমাৰ ।
তুমি বিনে আন সংশয় ছেদিবে
কোন দেৱ আছে আৰ ॥ ১১৫
হেন শুনি হাসি দশন প্ৰকাশি
মাতিলন্ত দেৱ হৰি ।
কহোঁ মহাবল শুনা কৰ্ম্মফল
মন সাৱধান কৰি ॥

কৰ্ম্মৰ সমান নোহে মহাজ্ঞান
ফল নোহে কৰ্ম্ম সৰি ।
কৰ্ম্মৰ সমান নোহে মহাধ্যান
নপাৰে কৰ্ম্মক কৰি ॥ ১১৬
সকলক নৰে যিটো ত্যাগ কৰে
ইয়ো নোহে কৰ্ম্ম সম ।
তিনিও লোকত আছে পুণ্য যত
সবাতো কৰ্ম্ম উত্তম ॥
নাম সম সখি জ্ঞানক নেদেখি
নামেসে পুণ্যৰ ভূমি ।
নামৰ ‌লগত সিজে পুণ্য যত
নিশ্চয় জানিবা তুমি ॥ ১১৭
নাম সম সখি নোহে মহাযোগ
ফলো নোহে নাম সম ।
নামতেসে ৰহি চৰাচৰ মহি
নামতেসে সবে ধৰ্ম্ম ॥
সত্যে সত্যে সত্যে তোমাৰ আগত
কহোঁ উৰ্দ্ধবাহু কৰি ।
জানি বিতোপন মোৰ নাম কৰ্ম্ম
দঢ়াইবো হৃদয়ে ধৰি ॥ ১১৮

শাস্ত্ৰ পুৰাণত শ্ৰুতি আগমত
নামেকেহে মাত্ৰ কহি ।
ৰাম নাম বেদ ভাগৱত ভেদ
নামতেসে আছে ৰহি ॥
জপ তপ ধ্যান নানা তীৰ্থস্নান
যজ্ঞ যোগ আচৰণ ।
মন্ত্ৰ জাপ্য কৰি তুহি নাম সৰি
বুলিলোঁ দৃঢ় বচন ॥ ১১৯
কহোঁ সখি মৰ্ম্ম আন ধৰ্ম্ম কৰ্ম্ম
নকৰিবা তাত ৰতি ।
সবাকো তেজিয়া এক চিত্ত হুইয়া
নামত দিয়োক মতি ॥
যিটো গুণ তিনি সত্ব গুণ জিনি
নিৰ্গুণ ভৈলেক মন ।
কহোঁ সাৰোত্তৱ তাতে শ্ৰেষ্ঠতৰ
যি কৰে নাম গ্ৰহণ ॥ ১২০
মোৰ গুণ গাই ফুৰয় সদায়
কৰ্ম্ম কৰি মৰে বৃথা ।
দুঃখ মাত্ৰ পাই বৃথা আয়ু যাই
জানিবা আক সৰ্ব্বথা ॥

কৰ্ম্ম ধৰ্ম্ম মন সবে বিড়ম্বন
বৃথা পৰিশ্ৰম কাম ।
জীৱন্তে ভুকুতি মৰিলে মুকুতি
সংসাৰ দুৰ্ল্লভ নাম ॥ ১২১
আনক তেজিয়ো নামক ভজিয়ো
নলৈবা পাষণ্ড মতি ।
তপ ধৰ্ম্ম দান নানা তীৰ্থ স্নান
বিনা নামে নাহি গতি ॥
শুনা সৰ্ব্ব জন এবা আন মন
নামত দিয়োক চিত্ত ।
নাম বিনে গতি নাই নাই নাই
ঘুৰ্ঘোৰ ইটো কলিত ॥ ১২২
ইটো মন্দ কাল আত নাহি ভাল
দুস্তৰ কলিৰ প্ৰজা ।
শাস্ত্ৰৰ প্ৰমাণ জানি, মনে মান
নামেসে ধৰ্ম্মৰ ৰাজা ॥
মহিমা নামৰ নজানিয়া নৰ
আন কৰ্ম্ম কৰি মৰে ।
আন কোনে মোৰ নাম নলৈবেক
মহা পাতকীত পৰে ॥ ১২৩

প্ৰভুৰ মুখৰ হেনসে উত্তৰ
জানি লৱা হৰি নাম ।
ভাৰত ভূমিত আত পৰে হিত
নাহিকে তৰণ কাম ॥
পুত্ৰ দাৰা ধন সবে অকাৰণ
সপোন সম জীৱন ।
যাৱে আছা ভালে নতো ধৰে কালে
নামত লৈয়ো শৰণ ॥ ১২৪
যেন জল বিম্ব জলতে মিলই
তিলে তিলে আয়ু যাই ।
ঘোৰ যম পুৰ কেনে হৈব দূৰ
নিচিন্ত তাৰ উপাই ॥
ভৃত্যৰ ঈশ্বৰ চৰণে কৃষ্ণৰ
হয়োক এক শৰণ ।
আন কাম এৰি কৃষ্ণ নাম ধৰি
চিন্তিয়ো তান চৰণ ॥ ১২৫
শুনা সৰ্ব্বলোক মুকুতি মিলোক
এৰা ভাস ভুস কাম ।
কৃষ্ণৰ কিঙ্কৰে কহে নিৰন্তৰে
ডাকি বোলা ৰাম ৰাম ॥ ১২৬

পদ ।

পুনৰপি অৰ্জ্জুনত দেৱ জগন্নাথ ॥
আৰো কহোঁ শুনা সখি স্বৰূপ তোমাত ॥
সংসাৰতে যিটো মোৰ নাম ধৰ্ম্মচয় ।
যিটো মহাজনে নাম উপদেশ দেয় ॥ ১২৭
আপুনি তাহান আগে কহিবাক মনে ।
যাক উপদেশ দেই শুনিয়ো যতনে ॥
যাৰ এক নাম লৈয়া হৈবেক নিস্তাৰ ।
সত্যে সত্যে পুনু জন্ম নাহিকে তাহাৰ । ১২৮
মোৰ নাম গুণ যিটো লৱে বাক্য মনে ।
অপ্ৰয়াসে মোক্ষ পাৱে বুলিলো বচনে ॥
মুখে লৈলে নামৰ ফলৰ সীমা নাই ।
হাজাৰেক কুল লৈয়া বৈকুণ্ঠক যায় ॥ ১২৯
হেন জানি মোহোৰ নামত দিয়া মন ।
মোহোৰ নামত ৰতি কৰিবা যতন ॥
নাম কৰ্ম্ম বিনা নাই জগতৰ গতি ।
হেন জানি নামক নেৰিবা দিনে ৰাতি ॥ ১৩০

নামযুক্ত জন মোৰ যেন শ্ৰেষ্ঠতৰ ।
কৰ্ম্মযুক্ত জন কেহো নোহে সমসৰ ॥
নাম কৰ্ম্ম বুঝিলে মোহোৰ থানে নেই ।
নাম কৰ্ম্ম বিনে কোনে মোক্ষ পদ দেই । ১৩১
নামেসে সবাৰ বীৰ্য্য জানিবা নিশ্চয় ।
নামেসে অখিল কৰ্ম্ম জানা ধনঞ্জয় ॥
জন্মৰ কাৰণ নাম পৰে আন নাই ।
নামেসে জানিবা সখি তৰণ উপায় ॥ ১৩২
নাম বিনে জ্ঞান নাই কৈলো সত্য কৰি ।
তপ জপ ধৰ্ম্ম মানে নোহে নাম সৰি ॥
নামেসে জানিবা সখি সবাৰে জীৱন ।
নামেসে জানিবা সখি প্ৰাণ মহাধন ॥ ১৩৩
নামেসে মুকুতি দাতা আন কেহো নাই ।
নামেসে জগত পুণ্য কহিলো বুঝাই ॥
নামেসে আধাৰ নামে জীৱন যে প্ৰাণ ।
নামেসে জানিবা জগতৰে জ্ঞান ধ্যান ॥ ১৩৪
নামেসে জগত গুৰু জানিবা নিশ্চয় ।
সংসাৰ সাগৰে পাৰ নামেসে কৰয় ॥
জগতৰ জন জানা নামৰ কাৰণ ।
যত চৰাচৰে কৰে নাম প্ৰবৰ্ত্তন । ১৩৫

গতি মোৰ গতি মোৰ গতি মোৰ নাম ।
আক এৰি পাপী নৰে কৰে আন কাম ॥
বৈষ্ণৱত প্ৰীতি কৰি গায়া মোৰ গুণ ।
তেবে মোক পাইবা সখি জানিবা অৰ্জ্জুন ॥ ১৩৬
মোৰ নাম তেজি পৰ ধৰ্ম্ম অভিলাষ ।
নাহি তাৰ সিদ্ধি সিটো ভৈল সৰ্ব্বনাশ ॥
কুণ্ডছে মনৰ ধান্ধা নপাইবে মুকুতি ।
মোহোৰ সম্মত তুমি জানিবা সম্প্ৰতি ॥ ১৩৭
নামেসে পাৰয় সবে সিদ্ধি সাধিবাক ।
নামত ভজিলে মোৰ পদ দেওঁ তাক ॥
নামেসে মোহোৰ ভক্তি জানিবা সম্প্ৰতি ।
নাম বিনা কলিত কাহাৰো নাহি গতি ॥ ১৩৮
সম্ফল জন্মিলে যিটো মোৰ লৈলে নাম ।
তপ ধৰ্ম্ম তীৰ্থ ব্ৰত কৰে কোন কাম ॥
যিহেতু ভকতি শ্ৰেষ্ঠ ভৈল তাত পৰ ।
চাণ্ডালকো জানিবা সবাতে শ্ৰেষ্ঠতৰ ॥ ১৩৯
মোৰ ভক্তি হীন যদি ভৈলন্ত ব্ৰাহ্মণ ।
চাণ্ডালতো ধিক তুমি জানিবা অৰ্জ্জুন ॥
চাৰি বেদ পঢ়ে যিটো মোত নেদে মতি ।
অমৃতকো তাৰ হাতে নলৈবা সম্প্ৰতি ॥ ১৪০

চাণ্ডালৰ ফুল জল লওঁ হাত পাতি ।
যিটো সবে তেজি মোত দঢ়াইলেক মতি ॥
সেহিসে পণ্ডিত মোক ভজে এক মনে ।
সেহিসে কুলীন মোক জানিলে বিজনে ॥ ১৪১
সত্যে বোলো নাহি সখি ভকতৰ সৰি ।
সেহিসে তপস্বী মোক ভজে নিষ্ঠ কৰি ॥
মোৰ নাম গাৱে যিটো জানা ধনঞ্জয় ।
মোহোৰ নামত যাৰ প্ৰীতি অতিশয় ॥ ১৪২
পুনঃ পুনঃ তাক মই কৰো নমস্কাৰ ।
সত্যে সত্যে জানা সখি বচন আমাৰ ॥
হেন জানি নামত ভজিও প্ৰাণ সখি ।
সুদৃঢ় বিশ্বাস মোত কৰা হেন দেখি । ১৪৩
নাম যুক্ত জন মোৰ প্ৰিয় অতিশয় ।
হেন জানি নামযুক্ত হুয়ো ধনঞ্জয় ॥
শ্ৰদ্ধায়ে হেলায়ে যদি ভকত সকলে ।
মোহোৰ নামক গায়া মনত বিকলে ॥ ১৪৪
তাহাৰ সঙ্গত মঁঞি থাকো সৰ্ব্বক্ষণ ।
সত্যে সত্যে ধনঞ্জয় বুলিলো বচন ॥
নিবৃত্তি বচন মোৰ পৰম নিৰ্গুণ ।
মোতো শ্ৰেষ্ঠ কৰি তাক জানিবা অৰ্জ্জুন ॥ ১৪৫

সত্যে সত্যে তিনি সত্যে জানিবা নিশ্চয় ।
ভকতত পৰে মোৰ দেহা নাহি কয় ॥
ইহাত সংশয় সখি নকৰিবা মনে ।
মোৰ নাম গুণ কৰ্ম্ম জানিবা যতনে ॥ ১৪৬
মোহোক ভজিবা সখি কৰিয়া যুগুতি ।
মোৰ নাম বিনে সখি আন নাই গতি ॥
এহিমানে জানিবা শাস্ত্ৰৰ তত্ত্ব সাৰ ।
আত পৰে গোপ্য সখি কথা নাহি আৰ ॥ ১৪৭
হে কৃষ্ণ তযু পাৱে পশিলো শৰণ ।
মঞি অনাথৰ নাথ তুমি নাৰায়ণ ॥
মোৰ মুখে স্ফুৰোক কৃষ্ণ গুণ নাম ।
পাতক ছাড়োক ডাকি বোলা ৰাম ৰাম ॥ ১৪৮

ছবি ।

হেন শুনি অৰ্জ্জুনৰ পুলকিত কলেৱৰ
শি থিল সমস্তে শৰীৰ ।
প্ৰাণ মাধৱক চাই বিনাৱন্ত মহাৰায়
শুনা প্ৰভু জগতৰ বীৰ ।
তুমি দেৱতাৰো দেৱ তোমাত এৰিয়া সেৱ
ভাৰ কেন গতি কৈয়ো হৰি !
মঞি পুত্ৰ তয়ু পাৱে শৰণ পশিলোঁ প্ৰভু
নমো নমো চৰণত পৰি ॥ ১৪৯ ॥
এহি মানে সাধোঁ বৰ কৃপাময় মহেশ্বৰ
সন্তৰ সঙ্গতি দিয়ো মোক ।
তয়ু গুণ নামে মোৰ মুখে নছাড়োক প্ৰভু
সাধু সঙ্গে মোৰ ৰতি হোক ॥
এহি বুলি ধনঞ্জয় প্ৰেমে চিত্ত শিহঁৰয়
দণ্ডৱতে পৰিলা আগত ।
কৃষ্ণে মৌন হয়া আছে ধৰিলা আশ্বাসি পাছে
হৌক বাঞ্চা তয়ু মনোনীত ॥ ১৫০

অনেক আশ্বাস বাণী বুলিলন্ত চক্ৰপাণি
শুনা প্ৰাণ সখি ধনঞ্জয় ।
তোমাৰ আমাৰ ইটো সম্বাদ চৰিত্ৰ কথা
যিটো জনে পুচয় শুনয় ॥
হৈব কৰ্ম্ম বন্ধ নাশ চিণ্ডে সংসাৰৰ পাশ
মোত বাঢ়ে সপ্ৰেম ভকতি ।
বুঝিবে সমস্ত তত্ব সংশয় আছয় যত
গুচি মোক পাইবে মহামতি ॥ ১৫১
এহিমানে চক্ৰপাণি বুলিলা মধুৰ বাণী
অৰ্জ্জুনে কৰিলা পৰি স্তুতি ।
হে কৃষ্ণ লক্ষ্মীনাথ ভকত বান্ধৱ প্ৰভু
মঞি অনাথৰ কৰা গতি ॥
পৰম পতিত আমি পতিত পাৱন তুমি
সন্তৰ সঙ্গক দিয়ো মোক ।
তয়ু গুণ নামে প্ৰভু মুখে নছাড়োক মোৰ
এহি কৃপা প্ৰভু কৰিয়োক ॥ ১৫২
হে ভগৱন্ত গুৰু তয়ু পদ পঙ্কজত
মন মোৰ সদায় ৰহোক ।
গুৰুৰ চৰণ দুইক সদায় স্মৰোক মনে
এহি অনুগ্ৰহ কৰা মোক ॥

মোক ভৃত্য হেন জানি নিন্দা নুবুলিবা বাণী
কৃষ্ণ কথা পৰম অমৃত ।
উৰ্দ্ধবাহু হুয়া বোলোঁ মাধৱৰ নাম যশ
গায়া সুখে তৰিবা কলিত ॥ ১৫৩
একক্ষণে বোলে নাম তাৰ সাধে মোক্ষ কাম
বৈকুণ্ঠক হৰে কাচপাৰ ।
হৰিৰ হৰয় দায়া তৰয় দুৰ্ঘোৰ মায়া
সংসাৰ সাগৰ গুছে ভাৰ ॥
এহিজানি নৰলোক আন কথা এৰিয়োক
....,
...... এহিসে মোক্ষক হেতু ৰাম নামে
... ... সবে বাঞ্ছা ॥ ১৫৪
যত দেখা সুত .... ইহাক নকৰা কিছু আশ ।
... ... টাটেক প্ৰায় জানি নামে কৰিয়োক আশ ॥
তেহ্নাসবে আন মন পাশ কৰি ....
... ... সে ছৰি শঙ্কৰে ৰচিলা কৰি
নিৰন্তৰে বোলা ... ... ॥ ১৫৫

— ইতি "বৈষ্ণৱ অমৃত সমাপ্ত ॥"

নিবেদন

"বৈষ্ণৱ অমৃত" পুথি খনিৰ সাঁচিপতীয়া নকল এটি আমাৰ সত্ৰত পাই আমি ছপালোঁ । এনেতে শ্ৰদ্ধাস্পদ শ্ৰীযুত হৰি নাৰায়ণ দত্ত বৰুৱা সাহিত্য ৰত্ন দেৱৰ দ্বাৰা সম্পাদিত "বৈষ্ণৱ অমৃত" পুথিখন আমাৰ হাতত পৰিল । দুয়ো খন মিলাই চাই দেখা গল যে বহুত পদতে ঠায়ে ঠায়ে আনমিল । দুয়ো খনতে দুই এপদ নতুন আছে । বিশেষকৈ আমাৰ খনত "কৃষ্ণৰ কিঙ্কৰ" আৰু "শঙ্কৰে ৰচিলা" বুলি ভনিতা আছে, শ্ৰীযুত দত্তবৰুৱাৰ খনত "অনন্ত কন্দলি" বুলি আছে । ঠাইৰ অভাৱত আমি ইয়াত বিস্তাৰিত পাৰ্থক্য নেদেখুৱালোঁ । কেতিয়াবাকৈ উভয়ৰে তুলনা দি ছপাবৰ আশা থাকিল । সুধী পাঠক সমাজে এই পুথি সম্বন্ধে কিবা জনা থাকিলে আমাক জনাব বুলি আশা কৰিলোঁ ।

ইতি
শ্ৰীমহেশ চন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী
১কাতি ১৮৮০শক পোঃ বিহলঙনি

নগাওঁ বিহলঙনি প্ৰেছত
শ্ৰীহেম কান্ত শৰ্ম্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত